

**Elaboració de la Llei de
prevenció, gestió i resolució
de conflictes:
APORTACIONS DES DEL
TSCAT**

Barcelona, 19 de setembre de 2023

RESPOSTA A LES PREGUNTES PLANTEJADES EN EL PROCÉS DE CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA DE
L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PREVENCIÓ, GESTIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES:

1.- Té la ciutadania el coneixement suficient per optar pels mètodes ADR en la resolució dels seus conflictes enlloc d'acudir als tribunals de justícia?

D'entrada, la resposta és no, la ciutadania no en té coneixement suficient.

Per tal d'argumentar-ho, considerem cabdal sensibilitzar en matèria d'ADR a aquells professionals (policia, advocats/des, treballadors/es socials, serveis d'informació ciutadana, 010, 012, 112, etc) amb els que la població ja hi té un vincle de confiança i aprofitar-ho en la seva tasca orientadora cap als ADR com alternativa i/o pas previ a les accions judicials.

L'objectiu a assolir seria posar a disposició de la ciutadania aquells mètodes pels quals es pugui evitar, sempre que sigui possible, el litigi judicial, com a única forma de resolució de conflictes.

En aquest sentit, sol·licitem es tingui en compte l'expertesa dels professionals de la mediació, que com a treballadors socials (entre d'altres possibles disciplines) són qui poden ubicar la conflictologia en diversos àmbits d'atenció social. Apostem per aprofitar llur coneixement per tal de crear línies estratègiques per a potenciar la difusió i coneixement dels ADR d'entre la ciutadania, ja que es constata, de manera generalitzada, la manca d'informació al respecte.

2.- Quines actuacions caldrien per sensibilitzar, i reforçar o guanyar la confiança de la societat en la utilització d'aquests mètodes?

En la línia del que apuntàvem en l'anterior qüestió, valorem necessari l'elaboració d'unes línies estratègiques consensuades en les que hi participin col·legis professionals implicats directament amb l'exercici dels ADR i, per tant, la difusió, publicitat i sobretot la integració dels ADR estigui emmarcada en certa metodologia per tal de fer-ho possible.

Plantegem que els serveis d'informació i consulta d'ADR utilitzin les xarxes socials, els programes ràdio televisius donant a conèixer testimonis que en puguin parlar de la seva experiència, fer publicitat relacionada, xerrades informatives en associacions, centres educatius, etc. Afegir serveis de permanència negociada, rotatòria, dur a terme proves pilot on mediadors facin la tasca d'informació i orientació ciutadana en dies i horaris definits i compromesos. Que la persones tinguin la informació al seu abast per exemple en CAP's, en centres de serveis socials, OAV's, etc.

3.- En la relació dels ADR següents: la mediació, la conciliació, el professional neutral, la negociació assistida, el dret col·laboratiu, la justícia restaurativa i l'arbitratge; que figuren en aquesta iniciativa, quins mètodes ADR destacaríeu o quins trobeu a faltar?

Considerem la mediació com el mètode més clar i regulat, així com també l'arbitratge. La negociació assistida, la conciliació i el professional neutral esdevindrien una submodalitat amb metodologia de treball similar a la que es desenvolupa en algunes ocasions des de la mediació, la justícia restaurativa i el dret col·laboratiu.

4.- Quins trets o característiques bàsiques s'ha de dotar al marc regulador dels ADR per tal que aportí seguretat jurídica i garanties als seus usuaris? El legislador ha d'optar per una regulació flexible o per una regulació exhaustiva?

Caldria establir un mecanisme àgil i clar que fos independent del procediment judicial, definint les incompatibilitats (advocat/àrbitre/conciliador...), la formació específica requerida, l'experiència i bagatge professional necessari i facilitar una taula de preus públics.

Proposem diferenciar clarament els diversos sistemes per assegurar que les persones siguin coneixedores de les diferents opcions que tenim davant un conflicte. Establir de manera clara circuits, incompatibilitats entre diferents procediments, establir uns límits en la durada dels mateixos, etc.

Valorem convenient una regulació més exhaustiva. A dia d'avui, tal i com està regulada la mediació, en ocasions no acaba de funcionar la seva derivació. Una regulació més flexible aniria associada a una manca de professionalitat i, per tant, la població és possible segueixi apostant pel procés judicial davant qualsevol altra alternativa.

5.- Com es podria apropar els ADR als operadors jurídics i quin rol han d'assumir? Cal fer servir meres actuacions de foment o adoptar mesures concretes de caràcter jurídic, dintre de l'àmbit competencial de la Generalitat de Catalunya?

Entenem que d'entre d'altres mesures de foment, cal apostar per la introducció d'incentius als operadors jurídics per a la derivació a ADR.

6.- Quines polítiques públiques enfront els ADR es poden plantejar?

D'entrada, sense desvincular els ADR del departament de justícia en les seves competències, els sistemes alternatius de gestió i resolució de conflictes haurien de ser presents en les polítiques socials per tal de contribuir al benestar de la ciutadania envers la conflictologia present en moltes situacions i problemàtiques que són ateses des de l'àmbit social.

En aquesta línia, caldria vincular els ADR i fer-los presents més enllà de la seva esperable ubicació en el sistema, potser en el nou sistema de serveis socials, en l'atenció integrada social i sanitària, tot comprenent que els conflictes no són aliens a les circumstàncies de la ciutadania en situacions de necessitat i vulnerabilitat, en són part del problema en el que es veuen immersos i pel qual demanen ajuda als agents socials implicats.

7.- Quin ha de ser el paper de l'Administració Pública enfront els ADR? Com es pot articular la col·laboració entre administracions?

Regulant llur exercici i garantint la universalització i subvenció dirigides a persones amb dret a justícia gratuïta així com agilitzar-ne els seus processos.

L'administració Pública ha de mostrar-se oberta i disposada a acompanyar en la implementació dels ADR en el dia a dia de la ciutadania tot reconeixent els existents mètodes alternatius de prevenció i gestió de conflictes com imprescindibles en una societat de pau.

Es pot fer pedagogia de les virtuts de les ADR mitjançant la seva introducció en la resolució de conflictes entre les administracions i els ciutadans, com a pas previ a l'exercici de les potestats públiques.